

SVEN HASSEL

**MOARTE SI
VISCOL**

SUSPANS

Coperta Caietul Războiului Anului 1940
Iată ceea ce se întâmplă în următoarele luni

SVEN HASSEL

**MOARTE SI
VISCOL**

Ediția a IV-a

Traducere de
FLORENȚA POPESCU

NEMIRA

Cuprins

Femeia-sergent.....	7
Drumul crucii pentru Herr Niebelspang	19
Artileria antitanc	36
Dascălul Porta	50
Crivățul	63
Depozitul de carne	76
În fața Moscovei	94
Căpitanul mongol	116
Fuga generalilor.....	155
Partizana.....	188

FEMEIA SERGENT

*De cum vor adopta și nemții doctrina bolșevică,
o să-mi mut Cartierul General de la Moscova la Berlin,
căci, în vederea iminentei revoluții mondiale, cred că
germanii vor da cadre mai bune decât rușii.*

Lenin, către ambasadorul Turciei, Ali Fuad Paşa,

14 ianuarie 1921

În cursul anilor '30, Obergruppenführerul Heydrich scornise un plan machiavelic pentru a frânge coloana vertebrală a Armatei Roșii. Prin intermediul agenților Gestapoului strecuți în GPU, îl avertizase pe Stalin că trădătorii ocupă cele mai înalte posturi în statul-major sovietic.

S-a bazat pe frica bolnăvicioasă a acestuia, iar rezultatul a depășit orice închipuire. Un val de teroare s-a abătut asupra Rusiei. Stalin și ministrul său de interne Beria¹ au trimis în fața plutonului de execuție pe cei mai capabili militari: mareșalul Tuhacevski, Bliuher, Egorov, comandanții de armată Uborevici și Iakir, comandantul flotei roșii și amiralii Orlov și Victorov.

¹ Seful poliției secrete staliniste. A fost la rândul lui arestat și executat imediat după moartea lui Stalin (n. tr.).

LIBRIS

Pe lângă comandanții raioanelor militare, nouăzeci la sută dintre comandanții de divizie și aproape toți comandanții de regiment au fost destituiți și trimiși la ocnă ca dușmani ai poporului.

Heydrich își putea freca mâinile de bucurie. După ce executase căpeteniile Armatei Roșii, Stalin îi înlocuia cu incapabili și lingăi, buni cel mult să comande un pluton de infanterie.

Pe durata unei singure nopți, au fost avansați generali mii de căpitanii și majori mediocri. Mare parte dintre ei nici nu puseseră piciorul într-o școală de ofițeri și niciunul nu trecuse prin Academia Militară Frunze. Nici n-au mai putut fi numărate violările frontierei până în iunie 1941. Avioanele germane făceau pe față zboruri de recunoaștere deasupra Rusiei, iar Stalin ezita să tragă asupra lor. Chiar și la frontieră, cea mai mică provocare din partea trupelor sovietice era pedepsită cu moartea. Stalin refuza pur și simplu armatei sale dreptul de a se apăra.

– De ce? întreba generalul-maior Grigorenko, la urma urmelor, de ce?

Cei care i-ar fi putut răspunde căzuseră în cursul primelor două luni de război în fața gloanțelor plutonului de execuție. Beria și Stalin îi suprimaseră astfel pe martorii celei mai mari greșeli din istorie. „Să fie vorba de trădare?“ murmură Piotr Grigorenko.

– De ce te porți așa ciudat? întrebă locotenentul.

– Nu pot altfel, răsunse femeia sergent.

– Nu vrei?

– Ți-am spus că nu pot.

– Mărturisește că nu vrei, continuă atunci locotenentul, mândgând-o pe păr și scoțându-i cascheta. Poți s-o faci chiar dacă ești grav rănit. Am făcut-o într-o zi, deși aveam amândouă picioarele în ghips.

– Când ai fost tu rănit?

- În ziua în care ne-au trădat¹ finlandezii.
- Ia te uită, habar n-aveam că ai fost în garnizoana Leningrad.
- Ajunge, Oleg! Îți-am spus că nu pot!
- Nu-ți plac?! Am primit totuși Ordinul Steagul Roșu!
- Nu te culci cu un bărbat doar pentru că a fost decorat. La urma urmelor, unde l-ai primit?
- La Sumunsalmi.
- Asta unde mai e?
- În răsărit, în Finlanda. Totul s-a petrecut în timp ce-i striyeam pe fasciștii finlandezi.
- Vorbești de celebra înfurture a carelor blindate?
- Da, a participat un întreg corp de armată și comandanțul a împărțit șase decorații, dintre care una a ajuns la mine, spuse el, încercând să-și strecoare mâna pe sub fusta ei.
- Femeia strânse picioarele și se rostogoliră amândoi în iarba înaltă.
- Gata, destul! bombăni ea. Sunt soldat ca și tine. Porcăria asta poate să mai aștepte până la Victoria Finală.
- Mereu găsești motive, scrâșni locotenentul. Crezi că-i o fericire să stai singur în tancul ăsta blestemat? *Job tvoje mati!*
- Trebuia să fii tu ordinar! spuse ea, aranjându-și centura de care atârna un nagan.
- O apucă pe după ceafă, dar cum ea se apără lovindu-l cu picioarele, fusta i se ridică, descoperindu-i coapsele superbe și ciorapii kaki, regulamentari.
- Oprește-te sau te torn politrucului!
- Crezi că mi-e frică de acești porci? Dacă nu-i zdrobim pe naziști înainte de a intra în Moscova, toți politrucii vor fi spânzurați. Și n-o să-i învingem tocmai noi pe fasciști.
- Ai înnebunit, Oleg? Te îndoiești de victorie? Te costă capul dacă te denunț!

¹ La 30 noiembrie 1939, după conflicte de frontieră, începe aşa-zisul război de iarnă, desfășurat la temperaturi de minus 40°C, război în care trupele finlandeze au fost conduse de Feldmareșalul Carl Gustaf von Mannerheim (n. tr.).

LIBRIS

– Și tu te îndoiești, Elena Vladimirovna. Din iunie începând monștrii lui Hitler ne vânează ca pe niște curci speriate. Au murit mii de oameni. Alte mii sunt prizonieri în Germania. Au căzut cât ai zice pește toate pozițiile pe care le consideram inexpugnabile! Înainte de Crăciun, Hitler va fi la Kremlin. Ce s-a ales din generalul Bagramia și invincibilul său regiment de gardă? Războiul a izbucnit doar de trei luni și tancurile nemților sunt la trei sute șaiseci de kilometri de Moscova. Dacă nu se strică vremea, Kremlinul cade de azi în opt zile. N-ai ascultat postul de radio al inamicului? „Zdrobiți comunismul internațional!“ Nemții sunt niște diavoli, nimeni nu poate să-i înfrângă. Ai văzut tancurile lor galbene? Pentru nimicirea unui singur inamic, sunt distruse sute de ale noastre; brigada a fost de cinci ori decimată și reorganizată. Crezi că o mai putem duce mult timp aşa? Se zvonea de dimineață că cei din Kremlin își fac bagajele. Stalin ne sacrifică pe noi ca să-și scape pielea. Este la fel de crud ca Hitler. Ai auzit ordinul? Cel care se retrage va fi împușcat, iar dacă te predai inamicului îți va fi executată familia.

– Prefer să mor decât să mă retrag, murmură Elena.

– Nu fii atât de sigură! Dar cine știe dacă vom mai avea de ales? Încă nu ne-am ciocnit de cei din SS¹. Se spune că-s de mii de ori mai răi ca NKVD²-iștii noștri.

– Asta nu se poate, gemu Tânără însășimântată. Nimeni nu poate fi mai crud ca Beria.

– Ai răbdare până când o să-i vezi pe nemții cu cap de mort la petlițe. Ucid din plăcere. Se spune că primesc drept rație o jumătate de litru de sânge în fiecare dimineață. Sânge sovietic, Elena.

– E adevărat că mănâncă și copiii evreilor?

– Asta nu, cei din SS nu s-ar atinge de aşa ceva! Cât despre război, l-am pierdut, Elena. Domnul fie cu noi!

– Crezi în Dumnezeu, Oleg? Tu, un ofițer sovietic?

¹ *Schutzstaffeln* – detașament de pază, trupe speciale devotate partidului nazist, având printre altele și misiuni legate de securitatea țării (n. tr.).

² Echivalentul sovietic al trupelor SS. Comisariatul Poporului pentru Afacerile Interne (n. tr.).

- Da. După luptele de la Minsk am început să cred. Este ultima noastră speranță. Te iubesc, Elena, te-am iubit din prima clipă. Fii a mea, suntem în război, cine știe dacă mâine mai trăim?

- Nu, nu pot. Sunt logodită!

- Bancuri, spuse el plin de ură. Adevărul e că se petrece ceva între tine și căpităneasa Ana Skariabina. Toată brigada este la curent. Se spune că din împerecherea voastră o să iasă un T-34, rânji el. Ești amanta căpitănesei, vrăjitoarea aia care aleargă după tinere și le face dispărute când se satură de ele. Dar o să se termine și cu asta, colonelul Botapov o urăște.

- Nu poate să-i facă nimic Anei. Relațiile ei sunt mult prea înalte.

- Ești îndrăgostită, secătură? Mă dezguști, Elena!

- Atunci, lasă-mă-n pace! Poți să mă torni oricând colonelului, dar bagă de seamă, dacă o să mă pună la zid, o să fii și tu lângă mine!

- Oh, te descurci bine! N-ai decât să te vâri în patul Anei și să-i povestești.

- Mujicule! Ești un adevărat mujic!

- Iartă-mă, dar mă scoți din pepeni! Chiar de-ar fi să fie ultimul lucru din viața mea, te doresc! Înainte să apună soarele, nemții vor fi aici. Îi smulse bluza. După, n-ai decât să-i spui căpitănesei că e mai bine s-o faci cu un bărbat.

- Uită-te aici, șoptește Micuțul, care spiona blindatele rusești. Asta ar înfierbânta și un miel castrat! Trădătorul o violează și nici măcar nu crede în victoria lui Stalin! Ar trebui să-i sucim gâtul!

- Mai bine-i faci asta muierii, râde Porta. Iată-ne dedăți și la voyeurism. E clar, războiul ne oferă mereu alte surprize.

- Gura, maimuțe scabroase! mărâie Bătrânul, apucându-și LMG-ul¹ model nou, dotat cu baionetă pentru lupta corp la corp.

Barcelona rânji, pregătindu-și o grenadă.

- Asta-i ultima lui coțială.

Tânăra, cu pieptul dezgolit, respiră greu și-l pocnește pe agresor, excitându-l și mai tare. Îi auzim cum se luptă prin porumb.

¹ Leicht Maschinen Gewehre – pistol-mitralieră (n. tr.).

Revolverul uriaș, atârnat pe șoldurile senzuale alături de lenjeria albă face deliciul spectatorilor nepoftiți.

Ne distrăm cu toții, mai puțin Bătrânul și Legionarul. Porta fluieră admirativ.

– Ce-i asta? se îngrijorează Elena.

– O pasare de apă ce-și strigă consoarta, îi răspunde Oleg. Hai, măcar o dată, fă-mi și mie o placere.

Un moment de liniște, urmat de gemete venite din lanul de porumb, un strigăt înfundat, cuvinte de neînțeles. Tăcem plini de atenție, gâfâind, cu ochii plini de poftă!

– Sfântă Precistă din Kazan, murmură Porta, ce întâmplare! Suntem aici ca să maltratăm Armata Roșie, dar trebuie să recunoaștem că Ivan are mai multă glagorie în cap decât noi! Cel puțin cară după el și câteva fufe în uniformă. Iată ce înseamnă să te lupți pentru o cauză dreaptă: poți să-i amesteci și pe Dumnezeu, și pe diavol. Altă mâncare de pește decât în armata prăpădită a lui Adolf!

– Îi lăsăm să termine înainte să-i căsăpim? întrebă Stege.

Bătrânul, care se scarpină nervos în ureche, nu-i răspunde. Cele ce se petrec în fața ochilor noștri nu-l interesează. Tânără se scoală în picioare și începe să-și aranjeze boarfele, redevenind un sergent model.

– Am întins-o, spune ea cu zâmbetul pe buze, dar mă-întorc după apel.

– Nu cred, rânjește locotenentul. N-ai să te întorci la mine!

– O să vin, îi răspunde fata râzând, și dispare printre cocenii înalți spre cele patru tancuri rusești aflate dincolo, în lanul de floarea-soarelui.

Dacă le-ar fi vopsit în galben, aşa cum sunt ale noastre, nici nu le-am fi văzut. Totul este galben-brun în Rusia în această perioadă a anului, ba chiar și oamenii încep să îngălbenească spre sfârșitul toamnei. În acest peisaj, culoarea verde le-ar fi trădat imediat blindatele.

– Ar trebui să-și mâzgălească troacele de patru ori pe an, aşa cum facem noi. Doar de două ori, nu ajunge pe timp de război.

- Ba chiar în fiecare lună, spune Stege. Zăpada din ianuarie este cu totul alta față de aceea din decembrie, iar lapovița din noiembrie n-are nimic comun cu zăpada plumburie din februarie, în timp ce în martie sunt cel puțin cinci nuanțe de alb. Deci, nici măcar iarna, când albul pare alb, nu-i suficient să vopsești tărăboanța o singură dată. Iar primăvara, verdele se schimbă la fiecare săptămână. La ce bun să te plimbi vara într-o mașină pictată în verdele crud al primăverii? O aiureală. Dacă am ști să ne camuflăm mai bine, ne-am prelungi viața, amărătii de noi, biete tuțme duse la tăiere. Uită-te la uniformele noastre! Gri-verzui! În afara de praful drumului, unde mai întâlnești culoarea asta? Iar găliganii lui Ivan se bălăcesc și primăvara în kakiul lor tomnatic. Pesemne că un funcționar imbecil a stabilit culorile uniformelor!

- Altădată erau roșu cu albastru, remarcă Micuțul.

- Asta ca să-i însășimânte pe inamici, rânește Barcelona. O armată care înainta cu baioneta la armă, în uniforme roșu-aprins, zgândărea și hemoroizii celor mai curajoși. Venea peste tine un val de sânge!

Locotenentul rus se întinde în iarbă, cu o frunză în gură, și râde satisfăcut. Cămașa îi e descheiată, iar o vacă-domnului se învârte pe steaua decorației. Închide ochii. De abia când umbra Legionarului se întinde peste el simte primejdia. Prea târziu! Zace mort, cu gâtul tăiat. Legionarul își șterge liniștit cuțitul maur de cămașa celui ucis, în timp ce la noi ajunge miroslul cafelei făcute de tanchiștii ruși.

- Doamne! șoptește Porta. Cafea! Adevarat! Comuniștii nu-și refuză nimic.

Porta e înnebunit după cafea, de nu știu câte ori își riscase viața ca să soarbă o gură, iar Bătrânul pretinde că n-ar ezita să-și vândă compania pe-un kil din aşa o marfă. Micuțul, aflat în capul coloanei, cu aruncătorul sub braț, se pitulează în porumb, arătându-ne în apropiere un soldat rus îngenunchiat lângă un recipient. Porta adulmecă plin de satisfacție.

- Priviți! șoptește Julius Heide. Patru BT5!

– Cinci, îl corectează Porta. În spatele căpiței este tras KW-ul¹ comandanțului.

– O să măturiăm totul într-o clipită, rânește Micuțul, mânăind mina magnetică pe care o pregătea. N-o să le mai ardă de hârjoneală cu femeile-soldat. Dacă ne-ar vedea Iosif Vissarionovici, ne-ar decora.

– Interzis portul decorațiilor sovietice, trântește sec Heide.

– Destul cu prostiile, le-o taiе Bătrânul, calm. Nimeni nu trage fără ordinul meu.

Din tabăra sovietică izbucnește un cor de râsete. O voce auto ritără de femeie se înalță deasupra gălăgiei.

– Căpitanul fără sculă, spune Legionarul, scoțându-și pumnalul din teacă. Asta-i a mea, vă previn!

– Destul, mărâie Bătrânul. Suntem prea departe de mașinile lor. Toate cinci ar trebui să sară în aer exact în aceeași clipă. Tu, Bar celona, razi totul cu mitraliera. Niciunul dintre ei nu trebuie să ajungă la pod. Dacă îl aruncă în aer ne paște Curtea Marțială. Totul se-nvârte în jurul podului ăstuia. Este minat cu cel puțin două tone de exploziv.

– Ce băsină de milioane s-ar auzi! visează Micuțul. O tonă de pulbere. O să se audă până la eschimoși!

Rușii se adunaseră în jurul cafelei.

– Să sperăm că ne mai lasă și nouă, gême Porta. Mă întreb de unde fac rost de ea!

– Asta-i o unitate de gardă, explică Heide, atotștiutor. Rații speciale.

– De unde ai mai scos-o și p-asta?

– Vestoane de vară verzui cu tighele argintii. De altminteri ar trebui s-o știi și tu. Regulamentul stipulează cunoașterea uniformelor inamicului. Sabotaj!

– Gura! spune Bătrânul, și dați-i drumul!

¹ KW – Tanc greu sovietic (n. tr.).

Rușii, așezați în cerc, se-ndoapă cu felii groase de pâine înmuiate în cafeaua aromată. Soarele apune și, dincolo de fluviu, cerul e roșu-sângeriu. Unul dintre ruși își ia balalaica și se pune pe cântat.

*De-atâta timp tăicuța-i dus la groapă
Și frățioru-n blestemat exil,
Trudind în stepă înghețată
Cu lanțuri grele la picioare
Sub lovitură cumplite de nagaikă...*

De zeci de ani se cântau aceste versuri melancolice – de când apăruseră lagărele de muncă în Siberia.

– Ce cântec oribil! spune Micuțul.

Artileria bubuiă în depărtare. Noi, ceilalți, îmbătrâniți pe front, știam că trage un „opslagsspringer“ – tunul greu german – și că asta însemenă: „La atac!“ Mai bine să nu-i fi fost prin preajmă în clipele acelea. Îi compătimeam pe cei care se ascundeau și-n gaură de șarpe ca să scape de moarte. Focul tancurilor rusești lucea fantastic. Nimic nu-i mai impresionant ca o pădure întunecată de pini în care se desfășoară o luptă.

– Dă-mi o gură din coniacul săracului, îi spune Porta lui Barcelona, care-i întinde uriașul bidon de campanie folosit în armata franceză.

Lupta se încinge în zare. Rușii, ca și noi, privesc spre nord. Prieten sau dușman, un proiectil rătăcit nu face nicio deosebire.

– Înainte! De ce naiba credeți c-ați fost aduși pe lume?

Cu motoarele ambalate, tancurile înaintau, infanteriștii alergau după ele bolnavi de spaimă, aruncați drept în infern de niște politicieni irresponsabili. Înaintau. Trebuiau să traverseze un câmp minat. Nimănuia nu-i păsa de infanteriștii care cădeau, se tărau, trăgeau spre o cască inamică ce apărea deasupra parapetului tranșeei. Așa-i la război! Mai bine să plângă mama altuia decât mama ta, și-o să câștigi un răgaz în jocul cu moartea. Dacă nu te țicnești, te întorci acasă erou, dar nu uita că nimic nu dispare mai repede ca un erou. Două luni după terminarea războiului, și nu mai vorbește nimeni despre el.